

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Імені Івана Боберського**

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

з навчальної дисципліни

«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ТРАВМІ, ПОЛІТРАВМІ ТА ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРА»

Рівень вищої освіти «магістр»

Спеціальність 227 «Фізична терапія та ерготерапія»

©доц. Крук Б. Р.

Іспит складається з двох частин: теоретичної та практичної.

Теоретична частина іспиту проводиться письмово. Студенту пропонуються питання з кожної теми. Практична частина іспиту проводиться виконанням практичних завдань. Студенту пропонується обстежити (силу м'язів (ММТ), чутливість, роботу органів дихання, функціональних показників серцево-судинної системи), і описати техніку переміщення пацієнтів з політравмою та захворюваннями опорно-рухового апарату, методики реабілітаційного втручання.

Питання

1. Понятійний апарат класифікація політравми
2. Види та типи моно травми
3. Причини та механізми політравми обтяжуючі фактори політравми
4. Клінічні особливості політравми.
5. Загальні принципи організації допомоги постраждалим при політравмі.
6. Схеми надання долікарської допомоги
7. Схеми пріоритетності оглядів потерпілих на до госпітальному етапі.
8. Завдання допомоги потерпілим при політравмі на різних етапах лікування
9. Етіологія та патогенез черепно-мозкової травми
10. Класифікація черепно-мозкової травми
11. Клінічні особливості неврологічного дефіциту при черепно-мозковій травмі
12. Профілактика ускладнень у осіб з черепно-мозковою травмою
13. Особливості обстеження при хворих при черепно-мозковій травмі
14. Методи реабілітаційного обстеження
15. Мета та завдання фізичної терапії на різних етапах лікування постраждалих з черепно-мозковою травмою.
16. Засоби та методи фізичної терапії в процесі лікування та реабілітації осіб з черепно-мозковою травмою
17. Класифікація захворювань опорно-рухового апарату
18. Універсальні механізми виникнення захворювань опорно-рухового апарату
19. Компенсаторні механізми при захворюваннях опорно-рухового апарату
20. Клінічні симптоми захворювання опорно-рухового апарату

21. Загальні положення реабілітаційного обстеження при захворювань опорно-рухового апарату
22. Інструментальні та фізикальні методи обстеження
23. Функціональні тести при захворювань опорно-рухового апарату
24. Постановка мети та завдань фізичної терапії при захворювань опорно-рухового апарату
25. Засоби та методи фізичної терапії при захворювань опорно-рухового апарату
26. Клінічні прояви та симптоми політравми органів грудної клітки
27. Наслідки та ускладнення при політравмі грудної клітки
28. Принципи, тактика та завдання лікування потерпілих з політравмою грудної клітки
29. Методи реабілітаційного обстеження при політравмі органів грудної клітки
30. Мета завдання фізичної терапії при політравмі органів грудної клітки
31. Засоби та методи фізичної терапії при політравмі органів грудної клітки
32. Клінічні прояви та симптоми політравми органів черевної порожнини, опіків відморожень та ураження електричним струмом
33. Наслідки та ускладнення при політравмі органів черевної порожнини, опіках відмороженнях та ураження електричним струмом
34. Мета та завдання засобів фізичної терапії при політравмі органів черевної порожнини
35. Мета та завдання засобів фізичної терапії при комбінованій політравмі.
36. Загальна симптоматика пошкодження структур опорно-рухового апарату.
37. Клінічні прояви переломів скелету
38. Клінічні прояви пошкодження зв'язочного апарату
39. Клінічні прояви та ускладнення пошкодження скорочувальних структур
40. Ускладнення та наслідки пошкодження нервів та магістральних судин
41. Особливості обстеження рухової функції при поєднаній політравмі опорно-рухового апарату, судин та периферійних нервів
42. Профілактика ускладнень при поєднаній політравмі опорно-рухового апарату, судин та периферійних нервів
43. Методи, тактика та стратегія лікування осіб з поєднаною політравмою опорно-рухового апарату, судин та периферійних нервів
44. Мета та завдання фізичної терапії осіб з поєднаною політравмою опорно-рухового апарату, судин та периферійних нервів
45. Засоби та методи фізичної терапії осіб з поєднаною політравмою опорно-рухового апарату, судин та периферійних нервів.

Рекомендована література

Основна:

1. Анкин Л. Н. Политравма (организационные, тактические и методологические проблемы) / Л. Н. Анкин. – Москва : МЕДпресс-информ, 2004. – 176 с.
2. Белова А. Н. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации / А. Н. Белова, О. Н. Щепетова. – Москва : Антидор, 2002. ст. 53 – 55.
3. Гэлли Р. Л. Неотложная ортопедия. Позвоночник / Гэлли Р. Л., Спай Д. У., Симон Р. Р. – Москва : Медицина, 1995. – 432 с.

4. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації / фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія / Андрій Герцик. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 388 с.
5. Крук Б. Нові технології фізичної реабілітації неповносправних осіб з хребетно-спинномозковою травмою шийного відділу : навч. посіб. / Богдан Крук, Олександр Куц. – Львів : Українські технології, 2006. – 135 с.
6. Качесов В. А. Основы интенсивной реабилитации. Травма позвоночника и спинного мозга / В. А. Качесов. – Санкт-Петербург : ЭЛБИ-СПб., 2003. – 128 с., ил.
7. Травматологія та ортопедія : підруч. для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред. Г. Г. Голки, О. А. Бурянова, В. Г. Климовицького. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 400 с.
8. Кобелев С. Фізична реабілітація осіб з травмою грудного та поперекового відділів хребта і спинного мозку : метод. посіб. для студ. ВНЗ фіз. профілю / Степан Кобелев. – Львів : ПП Сорока, 2005. – 88 с.
9. Коритко З. Загальна фізіологія : навч. посіб. / Зоряна Коритко, Євген Голубій. – Львів : ПП Сорока, 2002. – 141 с.
10. Коритко З. І. Медико-біологічні основи фізичного виховання / З. І. Коритко. – Львів, 2002. – 51 с.
11. Клепач М. С. Невідкладна лікарська допомога при травмах : навч. посіб. / М. С. Клепач, В. А. Андрейчин. – Івано-Франківськ, 2007. – 156 с.
12. Курація хворих з патологією опорно-рухової системи : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. заклад. IV р. акред. / М. С. Клепач, В. С. Сулима, Т. М. Ковалишин та ін. – Івано-Франківськ : ІФДМУ, 2007. – 72 с.
13. Мазепа М. А. Загальний огляд хворого: метод. вказівка для студ. / Мазепа М. А. – Львів, 2018. – 3 с.
14. Мазепа М. А. Обстеження хворого з патологією дихальної системи: лекція / М. А. Мазепа. – Львів, 2018. – 19 с.
15. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
16. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музика, М. Я. Гриньків., Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
17. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В. М. Мухін. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 424 с.
18. Неотложная травматология / Томас А. Скалета, Джефри Дж. Шайдер ; пер.с англ. – Москва : Медицинское информационное агенство, 2005. – 744 с.
19. Олекса А. П. Травматологія і ортопедія : підруч. для студ. мед. вузів / А. П. Олекса. – Київ : Вища школа, 1993. – 512 с.
20. Ортопедія і травматологія / за ред. проф. О. М. Хвисюка. – Харків, 2013. – 656 с
21. Окамото Г. Основы фізичної реабілітації / Гері Окамото. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. – 325 с.
22. Попов С. Н. Физическая реабилитация : учеб. для акад. и ин-тов физ. культуры / С. Н. Попов. – Ростов на Дону : Феникс, 1999 – 608 с.
23. Реабилитация неврологических больных / А. С. Кадыков, Л. А. Черникова, Н. В. Шахпаронов. – Москва : МЕДпресс-информ, 2008. – 560 с.
24. Росолянка Н. Клінічні тести для визначення стану рівноваги та координації в осіб із неврологічним дефіцитом / Наталія Росолянка // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2018. – № 1(31). – С. 37–44.
25. Справочник ортопеда / под ред. Н. А. Коржа, В. А. Радченко. – Киев : Библиотека «Здоровье Украины», 2015. – 436 с.
26. Травматология и ортопедия : учеб. для студ. мед. Ин-тов / Г. С. Юмашев, С. З. Горшков, Л. Л. Силин и др. ; под ред. Г.С. Юмашева. – 3 - е изд. перераб и допол. – Москва : Медицина, 1990. – 576 с.
27. Травматологія : підруч. для лікарів травматологів-ортопедів та хірургів. – Львів : Афіша. 1996. – 408 с.

28. Швидка медична допомога : навч. посіб. / Л. П. Чепкий О. Ф., Возіанов О. Й. – Київ : Вища школа. – 311 с.
29. Шевага В. М. Черепно-мозкова травма : курс вибраних лекцій / В. М. Шевага. – Львів, 1996. – 8 с.
30. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами / уклад. Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 1162 с.
31. Філь А. Ю. Сучасна тактика надання допомоги при скелетній травмі постраждалим із політравмою (огляд літератури) / Філь А. Ю., Філь Ю.Я. // Травма. – 2014. – № 1. – С. 125–128
32. Emergency Medical Care for Traumas : Textbook is aimed at students of medical faculty / M. S. Klepach, V. A. Andreychyn. – Ivano-Frankivsk : IFNMU, 2012. – 166 p.
33. Susan B. O'Sullivan. Physical rehabilitation: assessment and treatment / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmit. – 4th ed. – 2002. – 1053 p.
34. Carlino W. Demage control resuscitation from major haemorrhage in polytrauma / W. Carlino // Eur. J. Orthop. Surg. Traumatol. – 2013. – Vol. 31. – P. 1012–1019.
35. Characterization of new rat model of experimental combined neurotrauma / M. Maegele, P. Riess, S. Sauerland [et al.] // Shock. – 2005. – Vol. 23. – P. 476–481.
36. Clinical management of polytraumatized patients patients in the emegergency room-duty and assignment room-duty assignment of the trauma surgeon / M. Frink, Ch. Probst, Ch. Krettek, H. C. Pape // Zentralbl Chir. – 2007. – Vol. 132. – P. 49–53.
37. Gebhard F. Polytrauma – pathophysiology and management principles / F. Gebhard, M. Huber-Lang // Langenbecks Arch. Surg. – 2008. – Vol. 393. – P. 825–831.
38. Matewski D. Analysis of management of patients with multiple injuries of the locomotors system / D. Matewski, E. Szymkowiak, P. Bitinski // Int. Orthop. – 2008. – Vol. 32, № 6. – P. 753–758.

Допоміжна:

1. Анатомія людини : навч. посіб. / М. Я. Гриньків, Ф. В. Музика, С. М. Маєвська, Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 128 с.
2. Бас О. Реабілітаційне обстеження жінок після мастектомії / Ольга Бас // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. - Львів, 2008. - Вип. 12, т. 3. - С. 22 - 25.
3. Вплив занять за авторською програмою спортивно-реабілітаційної підготовки в адаптивному спорті на якість життя осіб з ушкодженнями опорно-рухового апарату / Євген Приступа, Юрій Бріскін, Марія Розторгуй, Аліна Передерій // Теорія і методика фізичного виховання. – 2019. – № 1. – С. 57–64.
4. Герцик А. Особливості фізичної реабілітації осіб з набутими контрактурами / А. М. Герцик // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2007. – Вип. 21. – С. 13–16.
5. Гриньків М. Нормальна анатомія : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 224 с.
6. Дідух Г. Вимірювання амплітуди рухів у людей з травмами опорно-рухового апарату // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з фіз. культури та спорту. – Львів, 2004. – Вип. 8, т. 2. – С. 108–112.
7. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання : навч. посіб. для студ. ВНЗ фізкультурного профілю / Наталія Івасик. - Львів, 2007. - 166 с.
8. Кобелев С. Ю. Мануальний м'язовий тест – ефективний спосіб визначення сили м'язів для осіб з пошкодженням спинного мозку / Кобелев С. Ю // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2004. – Вип. 8, т. 2. – С. 455–459.
9. Крук Б. Р. Визначення вихідного рівня показників рухової функції осіб з хребетно – спинномозковою травмою шийного відділу в післяопераційний період / Крук Б. Р. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2004. – №15. – С. 74-81.
10. Крук Б. Особливості фізичної реабілітації осіб з неврологічним дефіцитом з наслідками черепно-мозкової травми в умовах стаціонару / Богдан Крук, Віра Рокошевська, Наталія Росолянка // Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : тези доп. Міжнар. наук. семінару. – Львів, 2016. – С. 35–37.

11. Куцериб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів: ЛДУФК, 2019. – 86 с.
12. Лікувальна фізична культура при захворюваннях нервової системи : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 18 с.
13. Лікувальна фізична культура при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 31 с.
14. Паєнок О. С. [Провідні шляхи головного і спинного мозку : лекція](#) / О. С. Паєнок. – Львів, 2017.
15. Паєнок О. Пухлини головного та спинного мозку : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
16. Паєнок О. Загальний огляд нервової системи. Головний і спинний мозок : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
17. Паєнок О. Черепно-мозкова травма. Травми хребта та спинного мозку : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
18. Паєнок О. Вегетативна нервова система. Її будова і функція : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
19. Паєнок О. Гострі порушення мозкового кровообігу за ішемічним та геморагічним типом : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
20. Паєнок О. Кровопостачання головного та спинного мозку. Синдроми ураження окремих артерій мозку : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
21. Паєнок О. Невропатії та поліневропатії. Ураження периферичної нервової системи при остеохондрозі. Рентгендіагностика : лекція / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
22. Рокошевська В. Застосування моделі Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) у фізичній терапії осіб після перенесеного мозкового інсульту / Віра Рокошевська, Богдан Крук // Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : тези доп. Міжнар. наук. семінару. – Львів, 2016. – С. 50–52.
23. Росолянка Н. Я. Методичні особливості лікувальної фізичної культури осіб з черепно-мозковою травмою / Росолянка Н. Я. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2018. – Вип. 5. – С. 420–426.
24. Фізична реабілітація. Фізична терапія : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 145 с.
25. Фізична реабілітація у фізичному вихованні та спорті : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
26. Частота травми голови та обличчя залежно від виду спорту, механізм та профілактика / Є. Н. Приступа, А. В. Магльований, Д. С. Аветіков [та ін.] // Клінічна хірургія. – 2017. – № 10 (906). – С. 70–73.
27. Шевага В.М. Невропатологія : підручник / Шевага В.М., Паєнок А.В., Задорожна Б.В. – Київ : Медицина, 2009. – 656 с.
28. [Шевага](#) В.М. Захворювання нервової системи: підручник / [Шевага](#) В.М., [Паєнок](#) А.В. – Львів : Світ, 2004.
29. Шевага В. М. Особливості діагностики ранніх післяінсультних депресивних розладів / В. М. Шевага, А. В. Паєнок, Р. В. Кухленко // Клінічна та експериментальна патологія. – 2013. – № 1. – С. 119–121.
30. Шевага В. Н. [Ранние и отдаленные последствия черепно-мозговой травмы: медико-социальные аспекты и возможности нейропротекции](#) / В. Н. Шевага // Здоровье Украины. – 2009. – № 5.
31. Korytko Z. The use of mechanotherapy, reflexotherapy and post-isometric relaxation in the process of rehabilitation of patients with ischemic disorder / Zoryana Korytko, Vasyl Stefan // European journal of clinical and Experimental Medicine (suppl. conf. summary of XII międzynarodowe dni rehabilitacji "Potrzeby i standardy współczesnej rehabilitacji ".Rzeszów, 20-21 lutego 2020). – Rzeszów, 2020. – S. 49.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
2. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Крук Б. Фізична реабілітація осіб з черепно-мозковою травмою [Електронний ресурс] / Богдан Крук, Віра Рокошевська, Олег Білянський // Спортивна наука України. – 2015. – № 1 (65). – С. 58–65. – Режим доступу : <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/292>
4. Крук Б. Особливості організації процесу фізичної реабілітації осіб із хребетно-спинномозковою травмою в умовах стаціонару [Електронний ресурс] / Богдан Крук, Віра Рокошевська, Олег Білянський, Андрій Герцик // Спортивна наука України. – 2015. – № 2 (66). – С. 17–21. – Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/307>
5. Крук БР, Росолянка НЯ. Неінструментальні методи оцінки рівноваги у осіб із черепно-мозковою травмою. РМЖА [Internet]. 18 Oct. 2018;3(2/1):33-
<https://www.painmedicine.org.ua/index.php/pnmdcn/article/view/129>
6. Росолянка Н. Сучасний стан застосування засобів та методів фізичної реабілітації осіб з черепно-мозковою травмою [Електронний ресурс] / Наталія Росолянка // Спортивна наука України. – 2016. – № 5(75). – С. 46–49. – Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/453/434>
7. Росолянка Н. Терапевтичний вплив фізичних вправ на функціональні системи в осіб із забоем головного мозку [Електронний ресурс] / Наталія Росолянка, Богдан Крук // Спортивна наука України. – 2017. – № 6(82). – С. 49–53. – Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/657/636>
8. Українська асоціація фізичної терапії США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://physrehab.org.ua/uk/home>
9. PEDro [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.pedro.org.au>
10. Cochrane Library [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.cochranelibrary.com>
11. Clinical Evidence [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.clinicalevidence.com>
12. The National Institute for Health and Care Excellence [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.nice.org.uk>
13. <http://www.pubmed.com>
14. <http://physrehab.org.ua/uk/home>
15. <http://www.trauma.dp.ua/node/22>
16. <http://www.dovidnyk.org/dir/16/96/1035.html>
17. <https://www.4tests.com/usmle#StartExam>
18. <http://www.nejm.org/multimedia/interactive-medical-case>
19. <http://www.roadto10.org/ics/>
20. http://www.medscape.com/index/section_1436_0
21. <http://www.webmd.com/a-to-z-guides/quizzes/>
22. http://www.medicinenet.com/quizzes_a-z_list/article.htm
23. <https://medlineplus.gov/surgeryvideos.html>
24. <http://www.bidmc.org/yourhealth/bidmcinteractive/quizzes.aspx>
25. <http://hardinmd.lib.uiowa.edu/index.html>
26. <https://www.youtube.com/user/nucleusanimation/videos>
27. <http://www.medicalstudent.com>
28. http://www.thestudentroom.co.uk/wiki/Resources_for_Medical_Students
29. <http://www.nucleuscatalog.com>